

SANAYİNİN TEK ŞANSI ÇEVREDİR

Türkiye'nin kendi iç finansman kaynaklarının yeşil dönüşümü gerçekleştirilmede yeterli olmayabileceğini söyleyen Bahçivan şu ifadeleri kullandı: "Özel sektörün bu konuda yapabileceği çok sayıda değişiklik var. Hükümetimizin tarafından Temmuz ayında açıklanan Yeşil Mutabakat Eylem Planı bu süreçte başta sanayimiz olmak üzere ilgili birçok sektöre yol gösterici bir rehber niteliğinde."

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan, İSO olarak üye şirketleri için, "kurumsal karbon ayak izlerinin hesaplanması ve raporlanmasına" ilişkin danışman firmalardan avantajlı fiyatlarla hizmet alabilecekleri bir proje başlattıklarını söyledi. Bahçivan, "Sanayinin yeşili ve çevreyi seçmekten başka şansı yok. Bunun için de yenilenebilir enerji kaynaklarını finanse etmek zorundayız" dedi

Türkiye'nin 2016'da imzalamasına karşın, yürürlüğe ancak 7 Ekim'de Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Paris İklim Anlaşması'na ilişkin sorulara yanıtlayan Bahçivan, Paris İklim Anlaşması'nın yürürlüğe girmesiyle Türkiye'deki ulaştırma, enerji, alıyıp ve satma gibi pek çok sektörde önemli politika değişikliği olacağına dikkat çekti. Bahçivan, "Enerji politikalarındaki değişimle ilgili olarak termik santrallerin zaman içinde kapatılması ve yenilenebilir enerjiye geçiş desteğiyle politikaların yürürlüğe konması söz konusu olabilir" açıklamasında bulundu. Sürdürülebilir yeşil dönüşümün yeşil finansman olanaklarının ve teşviklerin yerli teknoloji olanaklarını yaratarak, gözden geçirilmesinin, "kamuun özel sektöre iklim kriziyle mücadelede destek olabileceği alanlardan biri" olabileceğini de altını çizen Bahçivan, "Aynca Avrupa Birliği (AB) tarafından uygulanması planlanan 'Sınırda Karbon Düzelenmesi Mekanizması'nın Türkiye ve AB arasındaki Gümrük Birliği çerçevesinde malların serbest dolaşımına ve Türkiye'nin rekabetçiliğine zarar vermemesine yönelik atılacak adımlar da özel sektörün kamudan beklentileri arasında öne çıkıyor" ifadelerini kullandı.

Sanayi açısından teşvik edici

Bahçivan, yaptığı açıklamada, "Türkiye, Paris İklim Anlaşması'nı 2016'da imzalamış ancak geçtiğimiz haftaya kadar yürürlüğe koymamıştı. Cumhurbaşkanımızın Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda anlaşmayı Meclis'in onayına sunacağını açıklamasının ardından, Türkiye'nin Paris İklim Anlaşması'na taraf olması için hazırlanan 'kabul kılıfı' Meclis Genel Kurulu'nda kabul edildi. 2021 itibarıyla sürdürülebilirlik konusunu öncelikli alanımız olarak seçtiğimiz İSO olarak gelişmenin, taşıdığı simgesel anlamın ötesinde, sürdürülebilir sanayi ve döngüsel ekonomiye geçişte sanayicilerimiz açısından çok teşvik edici olacağını düşünüyorum. Çünkü bugün artık sanayi şirketlerinin küresel değer zincirinde yer alabilmelerinde ve yüksek katma değer üretilen rekabetçi sürdürülebilirlik anlayışını benimsemelerinde,

Paris İklim Anlaşması gibi anlaşmalar önemli rol oynuyor" şeklinde konuştu.

Sorumluluklar yerine getirilmeli

Paris İklim Anlaşması'nın onaylanmasından kısa vadede Türkiye açısından önemli kazanımlar getireceğini ifade eden Bahçivan, "Örneğin Türkiye Glasgow'da Kasım ayında düzenlenecek Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı'na da daha güçlü bir profil ile girecektir. İklim kriziyle mücadelede küresel iş birliğinin oynadığı vazgeçilmez rol düşünüldüğünde, Türkiye Paris İklim Anlaşması'na taraf olarak bu iş birliğinde yer alacağını bir kez daha vurgulamış oldu. Bu nedenle iklim kriziyle mücadelede sadece sektörler değil, toplumun her bir üyesi üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmeli. Bunun için de iklim krizinin çevresel ve sosyo-ekonomik boyutlarıyla ilgili daha etkili iletişim yöntemleri kullanarak kamuoyunu bilgilendirmeliyiz. Ülke olarak gündemimizdeki farklı stresler, bugün bu konuya tamamen odaklanabilmemiz engelleyici olabilir. Fakat ülkemizde de bu alanda bir farkındalığın, devletin en üst kademelerinden itibaren başladığını görüyoruz. Tabii ki çok güçlü bir akımın veya çok güçlü bir farkındalığın başladığını söylemek için erken, ama şunu da sevinerek söyleyelim: İlgili artırmaya dair umutlar çok" dedi.

Adım adım artıyor

Farkındalığın giderek arttığına dikkat çeken Bahçivan, "Yapılan işlerin çevresel boyutları konuşulduğunda, özellikle yurt dışı iş yapanlarda bu konunun önemli ve hassasiyeti artmaya başladıkça, bu farkındalık da adım adım artıyor. Giderek bir krize dönüşen iklim değişikliğinin, geleceğimizin en önemli konusu olduğuna dair herkes kendi bulunduğu ortamda bir hedef oluşturursa, sıyasetten başlayarak toplumun tüm kesimlerinin er veya geç bu tablo karşısında rol alması kaçınılmaz. Biz sanayiciler olarak bu konudaki toplumsal sorumluluklarımızın farkındayız ve sürdürülebilirlik konusunda öncü bir rol oynamaya çalışıyoruz. Sanayicilerimizin iklim değişikliğine dair bilgisini ve iklim krizinin sektörü nasıl etkileyeceğine dair duyarlılı-

ğını artırmak için yürüttüğümüz iletişim faaliyetleri, kısa vadede uygulanabilecek çalışmalara örnek verilebilir. Daha uzun vadede ise ülke olarak iklim değişikliği konusunun eğitim müfredatlarına dahil edilmesinden sürdürülebilir sanayi ve döngüsel ekonomiye geçişte teşvik edici olabilecek yaptırımların uygulanmasına kadar yapmamız gereken çok şey var" açıklamasında bulundu.

Sektöre yol gösterebilir

Türkiye'nin kendi iç finansman kaynaklarının yeşil dönüşümü gerçekleştirilmede yeterli olmayabileceğini söyleyen Bahçivan şu ifadeleri kullandı: "Özel sektörün bu konuda yapabileceği çok sayıda değişiklik var. Hükümetimizin tarafından Temmuz ayında açıklanan Yeşil Mutabakat Eylem Planı bu süreçte başta sanayimiz olmak üzere ilgili birçok sektöre yol gösterici bir rehber niteliğinde. Bu kapsamda sınırda karbon düzenlemeleri, yeşil ve döngüsel ekonomi, yeşil finansman, temiz enerji arzı, sürdürülebilirlik ve sürdürülebilir ulaşım özel sektörün alanına giren öncelikli konu başlıkları olarak karşımıza çıkıyor. Aslında bu geniş konu başlıklarının ötesinde her şirketin atabileceği çok basit ancak etkili adımlar da var. Örneğin, İSO, üye şirketler için kurumsal karbon ayak izlerinin hesaplanması ve raporlanmasına dair danışman firmalardan avantajlı fiyatlarla hizmet alabilecekleri bir proje başlattı. Şirketler, kurumsal sera gazı envanterlerini hesaplatarak ardından karbon ayak izlerini azaltmaya dair adımlar atmaya başlarsa uzun vadede hem iklim

ÖZEL SEKTÖR VE KAMU BİRLİKTE HAREKET ETMELİ

İklim krizi konusunda özel sektör ve kamunun birlikte çalışması gerektiğini aktaran Bahçivan, "Bu noktada Sınırda Karbon Düzelenmesi Mekanizmasının Türkiye ve AB arasındaki Gümrük Birliği çerçevesinde malların serbest dolaşımına ve Türkiye'nin rekabetçiliğine zarar vermemesine yönelik atılacak adımlar da özel sektörün kamudan beklentileri arasında öne çıkıyor" diye konuştu.

İklim kriziyle mücadelede destek olabileceği alanlarından biri olabilir. Ayrıca AB tarafından uygulanması planlanan Sınırda Karbon Düzelenmesi Mekanizmasının Türkiye ve AB arasındaki Gümrük Birliği çerçevesinde malların serbest dolaşımına ve Türkiye'nin rekabetçiliğine zarar vermemesine yönelik atılacak adımlar da özel sektörün kamudan beklentileri arasında öne çıkıyor" diye konuştu.

İŞ ALANLARI OLUŞTURMALIYIZ

Paris İklim Anlaşması'nın uygulanmaya başlamasıyla Türkiye'nin karbon nötr kalkınma sürecinde bir dönüm noktası oluşturacağını söyleyen İSO Başkanı Erdal Bahçivan, "Anlaşmanın iklim değişikliği ile mücadelede koyduğu hedeflerin yanı sıra, Cumhurbaşkanımızın orta ve uzun vadeli tüm kalkınma programlarımız yeşil kalkınma devriminin gerektirdiği

rehberle hazırlayacaklarını söylemesi de sürdürülebilir sanayiye geçişte bir yol haritası işlevi görecektir. Anlaşma'nın temel hedefi olan küresel sıcaklık artışının sanayi öncesi döneme kıyasla 2.0 dereceye, hatta mümkünse 1.5 dereceye sınırlandırılmak için sanayinin yeşili ve çevreyi seçmekten başka şansı yok. Mecbur böyle olacak" dedi.

Değerlendirmeler gerekli

Özel sektörün iklim krizine karşı uygulayacağı kısıtlamalara uyum sürecini de değerlendiren İSO Başkanı Erdal Bahçivan, "Bu konuda özel sektörün farklı alanlarında farklı tablolara karşılaştığımızı söyleyebiliriz ve daha bütün bir resim çıkarmaya yönelik çalışmalarımız da sürüyor. Bu süreçte sektörlerin iklim değişikliğinin çevresel, sosyal ve ekonomik boyutunu birlikte değerlendirmeleri gerekli. Türkiye'nin en önemli ticaret partnerlerinden birinin Avrupa olduğu düşünüldüğünde, özel sektörün Avrupa Yeşil Mutabakatı ile belirlenen kısıtlama ve yaptırımlara ne derece uyum sağlayabileceği iklim kriziyle mücadelede başlatılacak ve şekillenecektir. Bu noktada gerek enerji gerekse kaynak yoğun sektörlerde önemli dönüşümlerin gerçekleşmesi kaçınılmazdır. Örneğin, tekstil ve hazır giyim sektörü için hazırladığımız sürdürülebilirlik öncelikleri haritasında, tekstil sektörünün hammadde, su, kimyasal ve atık yönetimi alanlarına odaklanması gerektiğini ve iklim krizinin gerektirdiği dönüşüm sürecinde yenilikçi yönetim anlayışının da önemli olacağını vurguladık. Diğer sektörlerde de iklim kriziyle mücadelede konumlarını iyileştirmek için benzer önlemleri şimdiden almaya başlamalı" dedi.

Mücadele yeterli değil

"İklim krizi gibi yaşamsal öneme sahip konularda önceliğimiz yaşanabilir ve sürdürülebilir bir dünya oluşturmak olmalı" diyen Bahçivan, "Ancak Türkiye'nin sadece kendi iç kaynaklarıyla iklim kriziyle aktif bir mücadele yürütmesinin ve Paris İklim Anlaşması'nın gerektirdiklerini yerine getirmesinin yeterli olmayabileceğini de söylemek gerek. Bu küresel bir sorunsal, çözümü de küresel olmak ve Anlaşma'nın gerektirdiklerini yerine getirmek için Türkiye'nin finansman kaynakları desteklenmeli. Yapılan bilimsel çalışmalar iklim ve çevre dostu politikalar önemli" dedi. **DHA**

İSTANBUL SANAYİ ODASI BAŞKANI ERDAL BAHCIVAN:

Sanayinin yeşili ve çevreyi seçmekten başka şansı yok

Bahçivan, Türkiye'nin 2016'da imzalamasına karşın, ancak 7 Ekim'de Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Paris İklim Anlaşması'na ilişkin soruları yanıtladı

KURUMSAL KARBON AYAK IZLERİ

İSTANBUL Sanayi Odası (İSO)

Başkanı Erdal Bahçivan, İSO olarak üye şirketleri için, "kurumsal karbon ayak izlerinin hesaplanması ve raporlanmasına" ilişkin bir proje başlattıklarını söyledi. Bahçivan, "Sanayinin yeşili ve çevreyi seçmekten başka şansı yok. Yenilenebilir enerji kaynaklarını finanse etmek sürdürülebilirliğin çok daha düşük maliyetlerle sonuçlanacağını hatırlatmak zorundayız" dedi.

PARIS İKLİM ANLAŞMASI

BAŞKAN Bahçivan, Paris İklim Anlaşması'nın yürürlüğe girmesiyle Türkiye'deki ulaştırma, enerji, alt-yapı ve sanayi gibi pek çok sektörde önemli politika değişiklikleri olduğuna dikkat çekti. Bahçivan, "Enerji politikalarındaki değişimle ilgili olarak termik santrallerin zaman içinde kapatılması ve yenilenebilir enerjiye geçişi destekleyici politikaların yürürlüğe konması söz konusu olabilir" açıklamasında bulundu.

İSO, gıda ürünleri sanayi için yol haritasını açıkladı

İstanbul Sanayi Odası (İSO), sürdürülebilirlik vizyonu kapsamında 10 sektör için hazırlamaya başladığı yol haritalarından ikincisi olan 'Gıda Ürünleri Sanayi' rehberini açıkladı.

İsa KARACA

İstanbul Sanayi Odası (İSO), sürdürülebilirlik vizyonu kapsamında 10 sektör için hazırlamaya başladığı yol haritalarından ikincisi olan "Gıda Ürünleri Sanayi" rehberini açıkladı.

İSO'dan yapılan açıklamaya göre, İSO, küresel iklim değişikliği ve Avrupa Yeşil Mutabakatı gibi sürdürülebilirlik çerçevesinde uluslararası ticarete yaşanan yeni sistemleri göz önünde bulundurarak belirlediği sürdürülebilirlik vizyonu kapsamında 10 sektör için hazırladığı yol haritalarını açıklamaya devam ediyor.

İSO'nun, bünyesindeki 55 meslek komitesinin gruplandığı 10 ayrı sektör için küresel pazarda yüksek katma değer üretmek ve sürdürülebilirlik yetkinliklerini artırmak amacıyla hazırladığı rehberlerden ikincisi "gıda ürünleri sanayi" için oldu.

İSO Gıda Ürünleri Sanayi rehberi, gelecek dönem sürdürülebilirlik

çalışmaları için sektöre özel yol gösterici öncelikleri ve takip göstergelerini sunmak amacıyla hazırlandı.

Rehberde, AB'ye uygun bir şekilde ihracat yapan Türk gıda sektörünün Avrupa Yeşil Mutabakatı'nda belirtilen düzenlemelerin devreye girmesiyle çeşitli riskler ile karşı karşıya kalacağı, Komisyon'un Döngüsel Ekonomi Eylem Planı'nda açıkladığı gibi sera gazı emisyonlarının hesaplanması ve raporlanmasını talep ederek "karbon azaltımını doğrulanmış emisyon raporlarından kontrol edecek bir düzenleyici çerçeve" geliştireceği belirtildi.

Avrupa Yeşil Mutabakatı çağrısında yer alan "Tarladan Sofraya" stratejisinin gelecek 30 yıl içerisinde AB'nin tarım ve gıda stratejisinin temelini oluşturduğuna dikkati çekilen rehberde, gıda sektörünün buna şimdiden hazırlanması gerektiği vurgulandı. Bu doğrultuda dünya tarımsal üretim değerinin yaklaşık yüzde 5'ini

üretirken 7. sırada, gıda-yaya yönelik tarımsal üretimde de 10. sırada yer alan Türkiye için AB tarafından belirlenen bu stratejinin büyük önem taşıdığı kaydedildi.

İklim değişikliği sebebiyle tarımsal ürün deseninin değişme riski bulunuyor

Rehberde, "Bu stratejinin temel hedeflerini ise AB gıda sisteminin çevresel ayak izini azaltmak, iklim değişikliği ve biyolojik çeşitlilik kaybı karşısında gıda güvenliğini sağlamak ve tarladan sofraya rekabetçi sürdürülebilirliğe ve yeni fırsatlardan yararlanmaya yönelik küresel bir geçiş öncülük etmek oluşturuyor." denildi.

İSO Gıda Ürünleri Sanayi rehberinde, gıda sektörünün sürdürülebilirlik öncelikleri arasında yer alan "çevre üzerindeki etkileri azaltmak" konusunda bazı bilgilere de yer verildi. Buna göre, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü verilerine bakıldığında dünya nü-

fusunun 2050 itibarıyla 9,7 milyar olması beklenirken, gıda talebinin karşılanabilmesi için küresel gıda üretiminin yaklaşık yüzde 70 artması gerekiyor.

Dünyanın sınırlı kaynakları her geçen gün artan insan nüfusunun ihtiyaçlarını karşılamakta yetersiz kalırken, aşırı nüfus da yoksulluğu artırıyor.

Ayrıca, iklim değişikliği sebebiyle tarımsal ürün deseninin değişme riski bulunuyor. Bu bakış açısı ile su kaynakları ve ham madde ile ilgili iklim risklerini yönetmek tarımsal üretim aşamasından itibaren ön plana çıkıyor. Kaynakların sürdürülebilir şekilde kullanılması doğa üzerinde baskı, ekonomik faaliyetler üzerinde de tehdit oluşturuyor. Bu nedenle çevresel etkiyi en aza indirmek, yaşam kaynağı olan toprak, su ve biyoçeşitliliği korumak, enerji ve su verimliliğini artırmak, karbon salımlarını azaltmak ve sıfır atık hedefiyle faaliyet göstermek büyük önem taşıyor. (aa)

PANO

İSO SANAYİNİN DEVLERİNİ AÇIKLADI

İstanbul Sanayi Odası'nın (İSO) "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2020" araştırmasına göre TÜPRAŞ, üretimden satışlarda 58,6 milyar lirayla en büyük sanayi kuruluşu oldu.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) sanayinin devlerini açıkladı. İSO'nun "Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu 2020" araştırmasına göre, pandemi yılında üretimden satışlar 1 trilyon 179 milyar TL'ye yükselerek yüzde 15,3 oranında arttı. TÜPRAŞ, üretimden satışlarda 58,6 milyar lirayla en büyük sanayi kuruluşu unvanını korudu. Sıralamada ikinci 45 milyar 223 milyon TL ile Ford Otomotiv Sanayi A.Ş., üçüncü 31 milyar 242 milyon TL ile Oyak-Renault Otomobil Fabrikaları A.Ş. ve dördüncü de 30 milyar 812 milyon TL ile Toyota Otomotiv Sanayi Türkiye A.Ş. oldu.

"EKONOMİMİZİN SANAYİ GİBİ GÜÇLÜ BİR SACAYAĞI VAR"

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu-2020 araştırmasının sonuçlarını açıklayan İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** şunları söyledi: "İSO 500 Büyük'ün 2020 sonuçları, ekonomimizin sanayi gibi güçlü bir sacayağının olduğunu ortaya koyuyor. Ama bunun sürdürülebilir kılınması adına dün sonuçlarını güncel gelişmeler ve veriler ışığında da değerlendirmeliyiz. Bu anlamda İSO-Markit iş birliği kapsamında açıklanan İmalat Sanayi Satınalma Yöneticileri Endeksi (PMI) verilerine baktığımızda,

özellikle son birkaç aydır ülkemizin dünya **sanayi** verilerinden negatif ayrıştığını görmekteyiz. Açıklanan son Nisan 2021 PMI verilerine baktığımızda, 55,8 olarak ölçülen Küresel İmalat **Sanayi** Satın alma Yöneticileri Endeksi (PMI) son 11 yılın en yüksek seviyesine ulaşmış görünüyor. En büyük ihracat pazarımız olan Euro bölgesi **PMI endeksi** de 62,9'luk seviyesi ile 24 yıllık veri geçmişinin rekoruna imza atıyor. Buna karşın Türkiye **PMI endeksinin** nisanda 50,4'lük seviyesiyle dünyadan negatif ayrışmasını her kesimin dikkate alması gerekiyor. Dünya **sanayisi**, 2009 yılından bu yana en olumlu günlerini yaşarken, global kıyaslama yapabilme noktasında en değerli ve güvenilir marka olan ve imalat sektöründe 34 ekonomide ölçülen PMI verilerinde performansı en düşük dördüncü ülke olduğumuzu göz ardı etmememiz gerekiyor. Bunun temel sebeplerine mutlaka inmeliyiz."

"YÜKSEK ENFLASYONLU BİR ORTAMDA YAŞAMAK İSTEMİYORUZ"

Bahçıvan sözlerine şöyle devam etti: "Öte yandan yurt dışından gelen ham maddelerin fiyatlarında yaşanan yüksek boyutlu artışlar **sanayicimiz** üzerinde giderek daha fazla baskı yaratıyor. Bu artışlar, ilave bir işletme sermayesi ve buna bağlı bir finansman ihtiyacı oluşturması bakımından önümüzdeki günler için çok ciddi bir stres kaynağı olacaktır. Bu yıl **sanayicimiz** açısından bir başka önemli stres kaynağı da enflasyondur. Biz **sanayiciler** olarak asla ve asla yüksek enflasyonlu bir ortamda yaşamak istemiyoruz. Enflasyonun toplumlar için de, ekonomiler için de, **sanayiler** için de öngörülemezlik, istikrarsızlık olduğuna inanıyoruz. Onun için ne yapıp edip enflasyon mücadelesini mutlaka kazanmalıyız. Enflasyonun olduğu ortamda kolay kolay yatırım yapılmaz. Nitekim geçen yıl yatırım teşvik belgelerinde yaşanan yüksek oranlı artışa rağmen, yatırım iştahının fiiliyata dönmediğini son dönemlerde net bir şekilde gözlemliyoruz."

İKİNCİ 500 BÜYÜK SANAYİ KURULUŞU DA AÇIKLANDI

İstanbul **Sanayi** Odası'nın (İSO), "İSO Türkiye'nin **ikinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu** 2020" araştırmasına göre; ikinci 500'ün 2020 yılındaki üretimden net satışları yüzde 21,7 artarak 191,1 milyar TL'ye yükseldi. Üretimden net satışlar baz alınarak yapılan **İSO İkinci 500**'ün 2020 yılı sıralamasına bakıldığında; Murat Ticaret Kablo 578,9 milyon TL ile ilk sırayı aldı. Murat Ticaret Kablo'yu çok küçük bir farkla ve yine 578,9 milyon TL ile Metal Matris takip ederken, RTM Tarım Kimya 571,5 milyon TL ile üçüncü oldu.

"YÜZDE 22 GİBİ GÜÇLÜ BİR ARTIŞI ORTAYA ÇIKARMASINI UMUT VERİCİ OLARAK DEĞERLENDİRİYORUZ"

İSO Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçıvan** yaptığı açıklamada, "Pandeminin yaşandığı 2020 gibi zorlu bir yılda, **İSO İkinci 500**'ün özellikle üretimden net satışlarını reel olarak yüzde 6 arttırmış olmasından başlayarak ihracat, istihdam, kârlılık, finansman

giderleri, teknolojik yapı, Ar-Ge harcamaları gibi birçok parametrede beklenenden parlak sonuçlar verdiğine tanıklık ediyoruz. Bu noktada satış kârlılığından aktif kârlılığına, faaliyet kârlılarından FAVÖK performansına kadar birçok kârlılık göstergesinde gerçekleşen iyileşmeye de dikkat çekmek istiyorum. **İSO İkinci 500** açısından en parlak verileri kârlılık tarafında görmemizin nedenlerini sıralayacak olursak; yıl genelinde emtia fiyatlarının düşük seyretmesi, elverişli kredi koşulları ve özellikle yılın ikinci yarısındaki düşük faiz oranları gibi destekleyici uygulamalar, firmaların operasyonel maliyetlerini sınırlayarak kâr marjlarını yüksek tuttu. Bu gelişmelerin özellikle **İSO İkinci 500** şirketlerinin öz kaynaklarında yüzde 22 gibi güçlü bir artışı ortaya çıkarmasını umut verici olarak değerlendiriyoruz" dedi.

"KOBİ'LERİMİZİN ORTAYA KOYDUĞU GÜÇLÜ POTANSİYELİN DAHA FAZLA TEŞVİK EDİLMESİ GEREKİYOR"

Bahçıvan, **İSO İkinci 500** verilerinin, Türk **sanayisinin** uygun finansman koşulları bulunduğu zaman sağlıklı büyüme yolunda üretimin gücüne güç katmaya hazır olduğunu ortaya koyduğunu belirtti. "Bu tablo aynı zamanda, 2020 yılındaki zorlu koşullar altında KOBİ'lerin yönetim becerilerini önemli ölçüde arttırmış olduklarını göstermesi açısından da değerlidir. Temennimiz, bu şirketlerimizin performansının Türkiye geneline yansması ve bu pozitif tablonun gelecek dönemde de sürdürülebilir olmasıdır. Her zaman söylediğimiz gibi elverişli finansman ülkemiz ekonomisinin, üretiminin ve dinamizminin korunmasının en önemli faktörüdür. **İSO İkinci 500**'ün sonuçlarına bu açıdan bakıldığında KOBİ'lerimizin ortaya koyduğu güçlü potansiyelin daha fazla teşvik edilmesi gerekmektedir" dedi.

"BİZ SANAYİCİLER OLARAK ASLA VE ASLA YÜKSEK ENFLASYONLU BİR ORTAMDA YAŞAMAK İSTEMİYORUZ. ENFLASYONUN TOPLUMLAR İÇİN DE, EKONOMİLER İÇİN DE, SANAYİLER İÇİN DE ÖNGÖRÜLEMEZLİK, İSTİKRARSIZLIK OLDUĞUNA İNANIMIZ. ONUN İÇİN NE YAPIP EDİP ENFLASYON MÜCADELESİNİ MUTLAKA KAZANMALIYIZ."

- **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçıvan**

PANO

Ömer Karadeniz: “Plastik sektörü listeye damgasını vurdu”

2020 yılı Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu raporunu değerlendiren Plastik Sanayicileri Federasyonu (PLASFED) Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Karadeniz, “Raporu incelediğimizde gördüğümüz en belirgin husus plastik sektörü ve etkileşimde olduğu diğer çevreci endüstrilerin listeye damgasını vurduğudur” dedi. Listede yer alan plastik işletmelerinin büyüme oranının diğer sektörlerin ortalamasının çok üzerinde olduğunu altını çizen Ömer Karadeniz, “ISO 500 listesinde yer alan firmaların ciroları yüzde 15,3 oranında artış gösterirken, listede yer alan plastik mamul üreticilerinin cirosunun yüzde 28,9 artmış olduğunu görüyoruz. Tabii plastik sektörünün gerçek etkisini bu rakamlar da tam olarak anlatamıyor. Bildiğiniz üzere listede en üst sıralarda yer alan otomotiv ve beyaz eşya sektörlerinde plastik sektörünün büyük bir katkısı söz konusu. Örneğin; ortalama bir araçta 200 kg'a yakın plastik kullanılıyor ve bu yakıt sarfiyatını ve karbon ayak izimizi azaltıyor. Gene listede büyük bir yekün oluşturan gıda sanayine de ambalaj üretimimizle destek olmaya devam ediyoruz. Ülkemiz plastik sektörünün tüm yapısal sorunlarına ve noksanlarına rağmen diğer imalat sanayilerine kıyasla ortalamanın üzerinde büyüyeceğini öngörüyoruz. İşte bu noktada plastiklerin en büyük potansiyeli barındırması sebebiyle gelecek yıllarda da hem dünyada hem ülkemizde hızlı büyümelerini sürdüreceklerini ve bunun bir neticesi olarak ISO 500 içerisinde de sektörün ağırlığını arttırmaya devam edeceğini öngörebiliriz” şeklinde konuştu.

Selçuk Gülsün: “Döviz kurlarında meydana gelen artışlar işletmelerin cirosu ve dönem kârını ters yönde etkileyebiliyor”

Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu listesini plastik sektörü açısından değerlendiren PAGDER Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Gülsün, “NACE koduna göre plastik sektöründe faaliyet gösteren ve ilk 500 listesinde yer alan 14 plastik sanayisi kuruluşunun geçen yıl en çok vergi öncesi dönem karında sıkıntı yaşadığını gözlemliyoruz” dedi. Gülsün sözlerine şöyle devam etti: “Herkesin malumu olduğu üzere plastik sektörünün ham maddede ithalata bağımlı bir yapısı var. Bu sebeple plastik mamul üreticilerinin en önemli girdi maliyeti olan ham madde fiyatlarında ya da döviz kurlarında meydana gelen artışlar işletmelerin cirosu ve dönem kârını ters yönde etkileyebiliyor. 2019-2020 yılları arasında ortalama dolar kurunda yaşanan yüzde 24 dolayındaki artış Türk Lirası bazında ham madde fiyatlarının artmasına sebep olmuştur. İşletmeler yaşanan bu maliyet artışının bir kısmını ürün fiyatlarına yansıtabilirken önemli bir bölümünü ise kârlarını düşürerek telafi etme yoluna gitmiştir. Plastik sektörünün ihracatının arttığı bir dönemde ilk 500 sanayi kuruluşu listesinde yer alan plastik işletmelerinin bu ihracattan aldığı payda önemli bir gerileme yaşanmıştır. İlk 500 listesinde yer alan plastik işletmeleri 2019 yılında sektörün toplam ihracatından yüzde 6,2 pay alırken bu oranın 2020 yılında yüzde 5,2'ye gerilediğini görüyoruz. Hızlı değişen piyasalara daha çabuk adapte olabilen KOBİ'lerin bu dönemde ihracatımıza önemli

katkı yaptıklarını görmek sevindirici olsa dahi ilk 500'deki plastik sektörü işletmelerinin ortalamanın çok altında performans gösterdiğini de gözden kaçırmamak gerekiyor” dedi.

Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi Kuruluşu listesini plastik sektörü açısından değerlendiren Gülsün, NACE koduna göre plastik sektöründe faaliyet gösteren ve ikinci 500 listesinde yer alan 23 plastik sanayii kuruluşunun geçen yıl tatmin edici bir performans ortaya koyduklarını söyledi. Gülsün sözlerine şöyle devam etti: “Sektörümüzün ham madde ithalata bağımlı yapısı 2020 yılında yaşanan ciro artışlarının kârlılık oranlarına yansıtılamamasına ve hatta kârlılıkta düşüş yaşanmasına sebep oldu. Yıllık ortalamalar göz önünde bulundurulduğunda 2020 yılında dolar kurunun 2019 yılına kıyasla yüzde 23,6 daha değerli olduğunu görüyoruz. Bu artış plastik mamul üreticisinin girdi maliyetlerine doğrudan yansımıştır. Bunun yanı sıra 2020 yılının ikinci yarısında başlayan emtia fiyatlarındaki artışın en sert etkilediği sektörlerden biri de plastik sektörü oldu. Bu iki etkinin bir araya gelmesi ile üreticinin girdi maliyeti hızla artarken yurt içinde ekonominin daralması sebebiyle bu maliyet artışı tüketiciye yansıtamamış ve en nihayetinde kâr marjlarının düşmesine sebep olmuştur. Son dönemde ÜFE ve TÜFE arasındaki makasın giderek açılıyor olması da bize bu durumu işaret eder niteliktedir. Yani işletme cirolarında artış yaşanıyor olsa da kârlılık oranlarının arttırılması daha büyük önem arz etmektedir. Aksi halde ülkemiz gibi finansman maliyetinin yüksek olduğu ortamlarda yeni yatırımların yavaşlaması kaçınılmaz olacak.”

**Türkiye'nin İlk 500 Büyük Sanayi
Kuruluşu 2020 listesinde
yer alan PAGDER üyeleri**

- Sartan Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
- Köksan Pet ve Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
- Ravago Petrokimya Üretim A.Ş.
- Prometeon Turkey Endüstriyel ve Ticari Lastikler A.Ş.
- Koroza Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
- Naksan Plastik ve Enerji San. ve Tic. A.Ş.
- Adopen Plastik ve İnşaat Sanayi A.Ş.
- Ege Profil Tic. ve San. A.Ş.
- Elif Plastik Ambalaj San. ve Tic. A.Ş.
- Vatan Plastik San. ve Tic. A.Ş.
- Umur Basım San. ve Tic. A.Ş.
- Borsan Kablo Elektrik Aydınlatma
- İnşaat San. ve Tic. A.Ş.
- Georg Fischer Hakan Plastik Boru ve
- Profil San. Tic. A.Ş.

**Türkiye'nin İkinci 500 Büyük Sanayi
Kuruluşu 2020 listesinde yer alan
PAGDER üyeleri**

- Eurotec Mühendislik Plastikleri
San. ve Tic. A.Ş.
- Akplas Plastik Kalıp San. ve Tic. A.Ş.
- Klöckner Pentaplast Gebze Ambalaj
Maddeleri A.Ş.
- Epsan FZ Kimya Plastik San. ve Tic. A.Ş.
- Özler Plastik San. ve Tic. A.Ş.
- Meltem Kimya ve Tekstil San.
İth. İhr. ve Tic. A.Ş.
- Beno Plastik Ambalaj ve Kalıp
San. Tic. Ltd. Şti.
- Ema Kimya Sistemleri San. ve Tic. A.Ş.
- Plastifay Kimya Endüstrisi A.Ş.

İstanbul Sanayi Odası (İSO) sürdürülebilirlikle ilgili politikaları belirlemek amacıyla **sanayiciler**, sivil toplum kuruluşları, akademisyenler ve uzmanlardan oluşan bir "Sürdürülebilirlik Platformu" kurdu.

İki 15 Haziran 2021'de **İSO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**'ın ev sahipliğinde gerçekleştirilen toplantıda **sanayinin** sürdürülebilirlik konusundaki dönüşümüne yönelik stratejik öneriler oluşturuldu. Video konferans yöntemiyle yapılan toplantının açılış konuşmasını yapan Bahçivan, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı'nda **İSO** tarihinde bir ilki gerçekleştirilerek, meclis toplantısını çocukların katılımıyla düzenlediklerini ve Yönetim Kurulu Başkanlığı görevini devralan Melike Görçeker'in kendilerine, "İnsanlığın böylesine bencil olduğu bir dünyada, siz değerli büyüklümüz, bizlere nasıl bir yarın bırakmayı hedefliyorsunuz? Çok daha güzel 23 Nisanlar için yarınlarmızı elimizden almayın" diye seslendiğini hatırlattı. Melike'nin bu soru ve temennisinin bir iş insanı, bir ebeveyn ve **İSO Başkanı** olarak aklından hiç çıkmadığını belirten Bahçivan, iklim değişikliği riskini nasıl yönetecekleri ve Melike'nin sorusuna nasıl bir yanıt bulacaklarının temel meseleleri olması gerektiğini dile getirdi.

Erdal Bahçivan, toplantıdaki konuşmasında, sürdürülebilirliğin önemine işaret ederek, bugün sürdürülebilirliğin, G7 ülkelerinden G20 ülkelerine, gelişmekte olan ülkelere kadar artık tüm ülkeleri en üst düzeyde kapsayan bir gündem haline geldiğini söyledi. Sürdürülebilir üretim vizyonları hakkında detayları paylaşan Bahçivan, bu kapsamda kurdukları ve ilk toplantısını da bu hafta gerçekleştirdikleri "**İSO Sürdürülebilirlik Platformu**" hakkında bilgi verdi. Kalkınma anlayışlarında, üretim ve **sanayi** stratejilerinde çevresel sorunlara ve iklim değişikliğine yer vermeyen ülkelerin, uluslararası rekabette kaybedeceği yeni bir dünya düzeni ile karşı karşıya olduğunu belirten Bahçivan, şunları söyledi: "Diğer yandan pandemi nedeniyle yaşamakta olduğumuz küresel kriz bize ekonomi, sosyal hayat ve doğanın birbirine sıkı sıkıya bağlı olduğunu bir kez daha gösterdi. Ayrıca, karşı karşıya olduğumuz zorlukların hiçbir ülke tarafından tek başına çözülemeyeceği ve tüm dünyanın iş birliği içinde çalışması gerektiğini

ÜLKEMİZ **SANAYİNİN** DÜNYANIN BUGÜN EN ÖNEMLİ GÜNDEM KONUSU HALİNE GELMİŞ OLAN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK BAĞLAMINDAKİ DÖNÜŞÜMÜ, ÖNEMLİ BİR GEREKİLİLİK. BU NEDENLE SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK ÇALIŞMALARIMIZI YÜRÜTMEK ÜZERE ORGANİZASYON YAPIMIZDA DA BİR DEĞİŞİKLİĞE GİTTİK VE **ISO** SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE KOORDİNASYON ŞUBESİ'Nİ HAYATA GEÇİRDİK.

- **ISO** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan**

de hatırlattı. Burada esas olan, üretim ve çeşitliliğin devamlılığı sağlanırken çevrenin ve doğal yaşamın da korunmasıdır. Başka bir ifade ile sürdürülebilirlik, kendi ihtiyaçlarımızı, gelecek nesillerin ihtiyaçlarından ödün vermeden karşılayabilmemizdir. Bunu ülke olarak yapabilmek adına kendimizi de sorumlu hissediyoruz. Bugün yapılan toplantılara, verilen mesajlara, kullanılan dile ve kullanılan mekanlara baktığımızda dünyanın artık pandemiden sonraki temel ajandasının, iklim ve sürdürülebilirlik olduğu açık. Yani görüyoruz ki bu iş kesin bir kararlılıkla insanoğlunun hayatına giriyor. İkinci Dünya Savaşı'ndan sonra bütün dünya ülkelerinin barış üzerinde bir mutabakatı vardı. Herhalde şimdi de dünyanın geleceği üzerine tam ve tartışmasız bir mutabakat var. Oluşacak her türlü gecikme ülkemiz için ileride çok daha zor kapanacak riskler içermeye başlamıştır."

"BİZ TÜRK **SANAYİCİLERİ** OLARAK, PARİS İKLİM ANLAŞMASI'NI PARLAMENTOSUNDA ONAYLAMIŞ BİR KULÜBÜN ÜYESİ OLMAK İSTİYORUZ"

Erdal Bahçivan, dünya geneline bakıldığında birçok konuda anlaşma noktasında patinaj yapan, ayak sürüyen ülkelerin, söz konusu iklim olduğu zaman bir araya gelip, aynı yöne bakabildiğine de dikkat çekti. Birleşmiş Milletler'den G20 ve G7'ye kadar bu kadar geniş bir mutabakat ve ortak kararın olduğu bir konuda, Türkiye'nin siyaset başta olmak üzere her kurumunun, bu konuya ivedilikle odaklanması gerektiğini vurgulayan Bahçivan, şu değerlendirmelerde bulundu: "Bütün bu gelişmeler bağlamında burada

ülkemizle ilgili çok önemli bir konuya da dikkatinizi çekmek istiyorum. Bildiğiniz gibi Türkiye, G20 ülkeleri içinde henüz Paris İklim Anlaşması'nı imzalayan ama parlamentosunda onaylamayan tek ülke. Dünyada da Eritre, İran, Irak, Libya, Güney Sudan ve Yemen ile birlikte anlaşmayı onaylamayan birkaç ülkeden biri. Bugün geline nokta Türkiye'nin bu anlaşmayı onaylamamış olmasının bu saatten sonra artık savunulacak bir tarafının olmadığını çok net görüyoruz. İnaniyoruz ki içinde bulunduğumuz an itibarıyla bu konuda oluşacak her türlü gecikme ülkemiz için ileride çok daha zor kapanacak, itibar dahil bedeli çok daha yüksek olacak riskler içermeye başlamıştır. Bunun için de biz Türk **sanayicileri** olarak, Paris İklim Anlaşması'nı parlamentosunda onaylamış bir kulübün üyesi olmak istiyoruz. Çünkü Türk **sanayicilerinin** avantajının en kısa zamanda bu onayın gerçekleşmesinde olduğunu görmekteyiz. Türkiye'nin süreci tamamlayarak anlaşmaya taraf olmasının uluslararası ticaret açısından da ülkemiz adına önemli kazanımlar doğuracağı inancındayız."

ISO Başkanı Bahçivan, iklim krizi ve sürdürülebilirlik bağlamında yaşanan güncel gelişmelerin **sanayicilere** önemli bir misyon ve sorumluluk yüklediğini söyledi. Bu konuda geçen yıldan bu yana geleceğe ilişkin bir yol haritası hazırladıklarını aktaran Bahçivan, şu bilgileri verdi: "Çünkü bu öyle bir konu ki **sanayinin** tabanını, temel sektörlerini farklı farklı boyutta tetikleyecek birçok faktörle karşı karşıyayız. İşte bu nedenle biz kurumsal olarak kendimizi, **sanayimize** yönelik tehditlere karşı güçlü bir rehberlik oluşturmak zorunda hissettik. Ülkemiz **sanayinin** dünyanın bugün en önemli gündem konusu haline gelmiş olan sürdürülebilirlik bağlamındaki dönüşümü, önemli bir gereklilik. Bu nedenle sürdürülebilirlik çalışmalarımızı yürütmek üzere organizasyon yapımızda da bir değişikliğe gittik ve **ISO** Sürdürülebilirlik ve Koordinasyon Şubesi'ni hayata geçirdik. Yeni oluşturduğumuz şubemiz, ilgili diğer şubelerimiz ve kendi sürdürülebilirlik alanında yarattığı değerle öne çıkan S360 firmasından aldığımız güçlü danışmanlık desteğiyle **sanayimize** yol gösterecek bir merkez görevini görecek. **ISO** olarak sürdürülebilirlik yolculuğunda **sanayimizin** yanında güçlü bir paydaş olarak yer almak üzere vizyonumuzu '**Sanayi** şirketlerimizin, küresel değer zincirinde yüksek katma değer üretmelerine ve rekabetçi sürdürülebilirlik yetkinliklerini artırmalarına destek olmak' şeklinde güncelledik."

Erdal Bahçivan bahsettiği vizyon kapsamında sürdürülebilirlik çalışmalarını beş tematik alanda yürüttüklerine işaret ederek, bu alanları 'İklim Değişikliği ve Sürdürülebilir **Sanayi**', 'Döngüsel Ekonomi', 'İşin Geleceği', 'Güvenli Çalışma Ortamı', 'Sürdürülebilir Finans' olarak açıkladı. Platform kapsamında yapılacak çalışmalar hakkında bilgi veren Bahçivan, sürdürülebilirlik konusundaki farkındalığın artırılması amacıyla yoğun ve seri sürdürülebilirlik eğitim programları düzenleyeceklerini söyledi. "**ISO** Sürdürülebilirlik Platformu ile tüm bu faaliyetlerimizde stratejik yönlendirmeyi yapacağız" diyen Bahçivan, konuşmasına şöyle devam etti: "Bir nevi think-tank

PANO

görevi görecek olan bu platform sayesinde sürdürülebilirlik alanında kayda değer çalışmalar yürüten sanayicilerimizin, akademisyenlerin, kamu, özel sektör ve STK temsilcilerinin katılımıyla önemli bir sinerji yaratmayı hedefliyoruz. **ISO**, **sanayimizin** geleceği olarak gördüğümüz girişimcilere de her zaman aynı bir önem göstermekte. Sürdürülebilirlik alanında üretim, araştırma ve geliştirme yapan kişi ve kurumların elde ettiği yenilikçi deneyim ve birikimleri paylaşımlarını ve iş birlikleri geliştirmelerini sağlamak üzere **'ISO Açık İnovasyon Platformu'**nu hayata geçireceğiz. **ISO** Genç Araştırmacı Programı ile de 21. yüzyılın akademik önderliğini yüklenerek genç araştırmacıların sürdürülebilirlik alanındaki çalışmalarını destekleyeceğiz. Tüm yıla yayılmış şekilde sürecek bu faaliyetlerimizi, yıl sonunda **'Sürdürülebilirlik Zirvesi'** ile taçlandırmayı hedefliyoruz. Gelenekselleşen **ISO Sanayi Kongresi** bu yıl 15. kez gerçekleşecek. Bu yıl ki kongremizi sürdürülebilirlik teması ile bir zirve şeklinde düzenleyeceğiz ve konunun geniş kitlelere ulaşmasına, kolektif bir bilinç ve farkındalık oluşmasına katkı sağlayacağız."

MUSTAFA TACİR: "SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK İLE İLGİLİ TARAFLARI BİR ARAYA GETİRECEK ÖNEMLİ BİR SİNERJİ YARATMAYI HEDEFLİYORUZ"

ISO Yönetim Kurulu Üyesi ve Sürdürülebilirlik Platformu Başkanı **Mustafa Tacir** de bir konuşma yaptı. Sürdürülebilirlik kapsamında yaşanan muazzam dönüşümün uluslararası ticareti de etkilediğine işaret eden Tacir, özellikle AB'nin Yeşil Mutabakat çerçevesinde attığı kararlı adımlar dikkate alındığında ticaretin dinamiklerinin geri dönüşmez bir biçimde değişmekte olduğunu aktardı. Yaşanan tüm bu gelişmelerin Türkiye ve **sanayiciler** adına yeni risklerin ve fırsatların doğmasına da sebebiyet verdiğini söyleyen Tacir, Türkiye'nin **sanayi** iklimine yön veren etkili bir paydaşı olarak kendilerinin de bu farkındalık ile hareket ettiklerini vurguladı. **ISO** Sürdürülebilirlik Platformu ile ilgili de bilgi veren Tacir, "Sürdürülebilirlik ile ilgili tarafları bir araya getirerek önemli bir sinerji yaratmayı hedeflediğimiz platformumuz aracılığıyla sürdürülebilirlik faaliyetlerimize yönelik stratejik öneriler oluşturmayı amaçlıyoruz. Sürdürülebilirlik alanında çok kıymetli çalışmaları olan siz değerli katılımcılar ve temsil ettiğiniz kurum ve kuruluşlarla iş birliği içinde **sanayimizin** dönüşümüne katkı sağlayacak çıktılar üretmeyi planlıyoruz. Platformumuzun üyeleri arasında **sanayi**, kamu ve yerel yönetim, finans, üniversite, sivil toplum kuruluşu temsilcileri ile danışmanların yer almasını önemsiyoruz. Böylece kapsayıcı yapısı

ile sürdürülebilir üretim için paydaş kurumlarla sinerji oluşturmak amacıyla istişari çalışmalar yürütmeyi hedefliyoruz" dedi.

ÖMER KARADENİZ: "AVRUPA BİRLİĞİ YEŞİL MUTABAKATI GEREK ÜLKEMİZ GEREK SANAYİMİZ AÇISINDAN ÖNEMLİ MEYDAN OKUMALAR BARINDIRIYOR"

Toplantıda Sürdürülebilirlik Platformu üyeleri söz alarak yapılacak çalışmalar hakkında görüşlerini aktardı. Toplantıya katılan **İstanbul Sanayi Odası** Meclis Üyesi Ömer Karadeniz yaptığı konuşmada şunları söyledi: "Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de adeta bir paradigma değişikliğine sebep olan sürdürülebilirlik prensibinin toplum nezdinde daha iyi kavranması ve ülkemiz **sanayininin** bu süreçte adaptasyonunun geliştirilmesi adına; kamu, üniversite, özel sektör ve sivil toplum temsilcilerinin bir çatı altında toplanması ve ortak bir dilde konuşması gerçekten büyük önem arz ediyor. Hepimizin malumu, dünya, Sayın Başkanımızın biraz önce belirttiği gibi tüketim odaklı lineer ekonomi modelinden sürdürülebilirlik odaklı döngüsel ekonomi modeline geçiş sürecinde yer alıyor. Bunun önemini hepimiz çok iyi kavramak zorundayız. Bu geçiş sürecinde baş aktörün ise Avrupa Birliği olduğunu söylememiz mümkün. Özellikle önümüzdeki dönemde hayatımızda daha yoğun bir etki gösterecek olan Avrupa Birliği Yeşil Mutabakatı gerek ülkemiz gerek **sanayimiz** açısından önemli meydan okumalar barındırıyor. **Sanayicimiz** bu süreci doğru okuyamaz ve adapte olamaz ise geleneksel ihracat pazarlarımızın başında gelen, toplam ihracatımızın da yaklaşık yüzde 50'sini gerçekleştirdiğimiz Avrupa pazarında kayıplarla karşı karşıya kalabiliriz."

İSO Başkanı Bahçivan: Sanayinin yeşili ve çevreyi seçmekten başka şans yok

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan, İSO olarak üye şirketleri için, "kurumsal karbon ayak izlerinin hesaplanması ve raporlanması"na ilişkin danışman firmalardan avantajlı fiyatlarla hizmet alabilecekleri bir proje başlattıklarını söyledi. Bahçivan, "Sanayinin yeşil ve çevreyi seçmekten başka şans yok. Bunun için de yenilenebilir enerji kaynaklarını finanse etmek, dönüşüme uygun iş alanları oluşturmak ve sanayide sürdürülebilirliğin uzun vadede çok daha düşük maliyetlerle sonuçlanacağını hatırlatmak zorundayız" dedi.

İSTANBUL (DHA) - Türkiye'nin 2016'da imzalamasına karşın, yürürlüğe ancak 7 Ekim'de Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Paris İklim Anlaşması'na ilişkin DHA'nın sorularını yanıtlayan Bahçivan, Paris İklim Anlaşması'nın yürürlüğe girmesiyle Türkiye'deki ulaştırma, enerji, altyapı ve sanayi gibi pek çok sektörde önemli politika değişiklikleri olacağına dikkat çekti.

Bahçivan, "Enerji politikalarındaki değişimle ilgili olarak termik santrallerin zaman içinde kapatılması ve yenilenebilir enerjiye geçiş destekleyici politikaların yürürlüğe konması söz konusu olabilir" açıklamasında bulundu.

Sürdürülebilir yeşil dönüşüme yönelik finansman olanaklarının ve teşviklerin yerli teknoloji olanaklarının yaratılarak, gözden geçirilmesinin, "kamunun özel sektöre iklim kriziyle mücadelede destek olabileceği alanlarından biri" olabileceğinin de altını çizen Bahçivan, "Ayrıca Avrupa Birliği (AB) tarafından uygulanması planlanan 'Sınırda Karbon Düzenlemesi Mekanizması'nın Türkiye ve AB arasındaki Gümrük Birliği çerçevesinde malların serbest dolaşımına ve Türkiye'nin rekabetçiliğine zarar vermesine yönelik atılacak adımlar da özel sektörün kamudan beklenileri arasında öne çıkıyor" dedi.

SÜRDÜRÜLEBİLİR SANAYİ AÇISINDAN TEŞVİK EDİCİ

Bahçivan, DHA'ya yaptığı açıklamada, "Türkiye, Paris İklim Anlaşması'nı 2016'da imzalamış ancak geçtiğimiz haftaya kadar yürürlüğe koymamıştı. Cumhurbaşkanımızın Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda anlaşmayı Meclis'in onayına sunacağını açıklamasının ardından, Türkiye'nin Paris İklim Anlaşması'na taraf olması için hazırlanan 'kabul teklifi' Meclis Genel Kurulu'nda kabul edildi. 2021 itibarıyla sürdürülebilirlik konusunu öncelikli alanımız olarak seçtiğimiz İSO olarak bu gelişmenin, taşıdığı simgesel anlamın ötesinde, sürdürülebilir **sanayi** ve **döngüsel ekonomiye** geçişte **sanayicilerimiz** açısından çok teşvik edici olacağını düşünüyorum. Çünkü bugün artık **sanayi** şirketlerinin küresel değer zincirinde yer alabilmelerinde ve yüksek katma değer üretirken rekabetçi sürdürülebilirlik anlayışını benimsemelerinde, Paris İklim Anlaşması gibi anlaşmalar önemli rol oynuyor" ifadelerini kullandı.

TÜRKİYE BM İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ KONFERANSI'NA DAHA GÜÇLÜ PROFİL İLE GİRECEK

Paris İklim Anlaşması'nın onaylanmasının kısa vadede Türkiye açısından önemli kazanımlar getireceğini ifade eden Bahçivan, "Örneğin Türkiye Glasgow'da Kasım ayında düzenlenecek Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Konferansı'na da daha güçlü bir profil ile girecektir. İklim kriziyle mücadelede küresel iş birliğinin oynadığı vazgeçilmez rol düşünüldüğünde, Türkiye Paris İklim Anlaşması'na taraf olarak bu iş birliğinde yer alacağını bir kez daha vurgulamış oldu" dedi.

"İklim krizi artık sadece çevresel ya da ekonomik bir sorun değil, toplumların tamamını ilgilendiren bir konu" diyen **İstanbul Sanayi Odası (İSO) Başkanı Erdal Bahçivan** şöyle devam etti:

Bu nedenle iklim kriziyle mücadelede sadece sektörler değil, toplumun her bir üyesi üzerine düşen sorumlulukları yerine getirmeli. Bunun için de iklim krizinin çevresel ve sosyo-ekonomik boyutlarıyla ilgili daha etkili iletişim yöntemleri kullanarak

kamuyu bilgilendirmeliyiz. Ülke olarak gündemimizdeki farklı stresler, bugün bu konuya tamamen odaklanabilmemizi engelliyor olabilir. Fakat ülkemizde de bu alanda bir farkındalığın, devletin en üst kademelerinden itibaren başladığını görüyoruz. Tabii ki çok güçlü bir akımın veya çok güçlü bir farkındalığın başladığını söylemek için erken, ama şunu da seviyem: İlgili artırmaya dair umutlar çok."

FARKINDALIK ADIM ADIM ARTIYOR

Farkındalığın giderek arttığına dikkat çeken Bahçivan, "Yapılan işlerin çevresel boyutları konuşuldukça, özellikle yurt dışı iş yapanlarda bu konunun önemi ve hassasiyeti artmaya başladı. Bu farkındalık da adım adım artıyor. Giderek bir krize dönüşen iklim değişikliğinin, geleceğimizin en önemli konusu olduğuna dair herkes kendi bulunduğu ortamda bir hedef oluşturursa, siyasetten başlayarak toplumun tüm kesimlerinin er veya geç bu tablo içerisinde rol alması kaçınılmaz. Biz **sanayiciler** olarak bu konudaki toplumsal sorumluluklarımızın farkındayız ve sürdürülebilirlik konusunda öncü bir rol oynamaya çalışıyoruz. **Sanayicilerimizin** iklim değişikliğine dair bilgisini ve iklim krizinin sektörü nasıl etkileyeceğine dair duyarlılığını artırmak için yürüttüğümüz iletişim faaliyetleri, kısa vadede uygulanabilecek çalışmalara örnek verilebilir. Daha uzun vadede ise ülke olarak iklim değişikliği konusunun eğitim müfredatlarına dahil edilmesinden sürdürülebilir **sanayi** ve **döngüsel ekonomiye** geçişte teşvik edici olabilecek yaptırımların uygulanmasına kadar yapmamız gereken çok şey var" açıklamasında bulundu.

Türkiye'nin kendi iç finansman kaynaklarının yeşil dönüşümü gerçekleştirilmede yeterli olmayabileceğini söyleyen Bahçivan şu ifadeleri kullandı:

"Özel sektörün bu konuda yapabileceği çok sayıda değişiklik var. Hükümetimizin tarafından Temmuz ayında açıklanan Yeşil Mutabakat Eylem Planı bu süreçte başta **sanayimiz** olmak üzere ilgili birçok sektöre yol gösterici bir rehber niteliğinde. Bu kapsamda sınırda karbon düzenlemeleri, yeşil ve döngüsel ekonomi, yeşil finansman, temiz enerji arzı, sürdürülebilir tarım ve sürdürülebilir ulaşım özel sektörün alanına giren öncelikli konu başlıkları olarak karşımıza çıkıyor. Aslında bu geniş konu başlıklarının ötesinde her şirketin atabileceği çok basit ancak etkili adımlar da var. Örneğin, İSO üye şirketleri için kurumsal karbon ayak izlerinin hesaplanması ve raporlanması dair danışman firmalardan avantajlı fiyatlarla hizmet alabilecekleri bir proje başlattı. Hizmetler, kurumsal sera gazı

emvanterlerini hesaplatarak ardından karbon ayak izlerini azaltmaya dair adımlar atmaya başlasa uzun vadede hem iklim değişikliğinin etkilerini azaltmada hem de küresel ticarette rekabetçi sürdürülebilirlik yetkinliklerini korumada önemli bir süreç de başlatmış olacaktır."

Özel sektörün iklim krizine karşı uygulanacak kısıtlamalara uyum sürecini de değerlendiren **İSO Başkanı Erdal Bahçivan**, "Bu konuda özel sektörün farklı alanlarında farklı tablolara karşılaştığımızı söyleyebiliriz ve daha bütün bir resim çizmeye yönelik çalışmalarımız da sürüyor. Bu süreçte sektörlerin iklim değişikliğinin çevresel, sosyal ve ekonomik boyutunu birlikte değerlendirmeleri gerekir. Türkiye'nin en önemli ticaret partnerlerinden birinin Avrupa olduğu düşünüldüğünde, özel sektörün Avrupa Yeşil Mutabakatı ile belirlenen kısıtlama ve yaptırımlara ne derece uyum sağlayabileceği iklim kriziyle mücadeledeki başarılarını da şekillendirecektir" dedi.

Bahçivan açıklamasının devamında, "Bu noktada gerek enerji gerekse kaynak yoğun sektörlerde önemli dönüşümlerin gerçekleşmesi kaçınılmazdır. Örneğin, tekstil ve hazır giyim sektörü için hazırladığımız sürdürülebilirlik öncelikleri haritasında, tekstil sektörünün hammadde, su, kimyasal ve atık yönetimi alanlarına odaklanması gerektiğini ve iklim krizinin gerektirdiği dönüşüm sürecinde yenilikçi yönetim anlayışının da önemli olacağını vurguladık. Diğer sektörlerde de iklim kriziyle mücadelede konularını iyileştirmek için benzer önlemleri şimdiden almaya başlamalı" ifadelerini kullandı.

İÇ KAYNAKLARLA MÜCADELE YETERLİ DEĞİL

"İklim krizi gibi yaşamsal öneme sahip konularda önceliğimiz yaşanabilir ve sürdürülebilir bir dünya oluşturmak olmalı" diyen Bahçivan, "Ancak Türkiye'nin sadece kendi iç kaynaklarıyla iklim kriziyle aktif bir mücadele yürütmesinin ve Paris İklim Anlaşması'nın gerekliliklerini yerine getirmesinin yeterli olmayabileceğini de söylemek gerek. Bu küresel bir soruna, çözümü de küresel olmalı ve Anlaşma'nın gerekliliklerini yerine getirmek için Türkiye'nin finansman kaynakları desteklenmeli. Yapılan bilimsel çalışmalar iklim ve çevre dostu politikaların uzun vadede ekonomik maliyetinin daha uygun olacağını gösteriyor. Paris İklim Anlaşması'nın yürürlüğe girmesiyle Türkiye'deki ulaştırma, enerji, altyapı ve **sanayi** gibi pek çok sektörde önemli politika değişiklikleri olacaktır. Örneğin, enerji politikalarındaki değişimle ilgili olarak termik santrallerin zaman içinde kapatılması ve yenilenebilir enerjiye geçiş destekleyici politikaların yürürlüğe konması söz konusu olabilir. Bu ilk aşamada maliyetli bir süreç olarak görüldüğü uzun vadede hem ekonomik hem de insani maliyetlerde Türkiye'yi avantajlı hale getirecektir" açıklamasında bulundu.

ÖZEL SEKTÖR VE KAMU BİRLİKTE HAREKET ETMELİ

İklim krizi konusunda özel sektör ve kamunun birlikte çalışması gerektiğini aktaran Bahçivan, "Bu noktada aslında Ticaret Bakanlığı tarafından yayınlanan Yeşil Mutabakat Eylem Planı gibi çalışmalar özel sektöre yol gösteriyor. Sürdürülebilir yeşil dönüşüme yönelik finansman olanaklarının ve teşviklerin yerli teknoloji imkanları yaratılarak gözden geçirilmesi kamunun özel sektöre

iklim kriziyle mücadelede destek olabileceği alanlarından biri olabilir. Ayrıca AB tarafından uygulanması planlanan Sınırda Karbon Düzenlemesi Mekanizması'nın Türkiye ve AB arasındaki Gümrük Birliği çerçevesinde malların serbest dolaşımına ve Türkiye'nin rekabetçiliğine zarar vermesine yönelik atılacak adımlar da özel sektörün kamudan beklenileri arasında öne çıkıyor" diye konuştu.

SANAYİNİN YEŞİL VE ÇEVREYİ SEÇMEKTEN BAŞKA ŞANSI YOK

Paris İklim Anlaşması'nın uygulanmaya başlanmasının Türkiye'nin karbon nötr kalkınma sürecinde bir dönüm noktası oluşturacağını söyleyen **İSO Başkanı Erdal Bahçivan**, "Anlaşmanın iklim de-

ğişikliği ile mücadelede koyduğu hedeflerin yanı sıra, Cumhurbaşkanımızın orta ve uzun vadeli tüm kalkınma programlarını yeşil kalkınma devriminin gerektirdiği rehberle hazırlayacaklarını söylemesi de sürdürülebilir **sanayiye** geçişte bir yol haritası işlevi görür. Anlaşma'nın temel hedefi olan küresel sıcaklık artışının **sanayi** öncesi döneme kıyasla 2.0 dereceyle, hatta mümkünse 1.5 dereceyle sınırlanarak iklim **sanayinin** yeşili ve çevreyi seçmekten başka şans yok. Bunun için de yenilenebilir enerji kaynaklarını finanse etmek, dönüşüme uygun iş alanları oluşturmak ve **sanayide** sürdürülebilirliğin uzun vadede çok daha düşük maliyetlerle sonuçlanacağını hatırlatmak zorundayız.